213

VYHLÁŠKA

ze dne 12. července 2017,

kterou se mění vyhláška č. 458/2003 Sb., kterou se provádí zákon o genetických zdrojích rostlin a mikroorganismů

Ministerstvo zemědělství stanoví podle § 27 zákona č. 148/2003 Sb., o konzervaci a využívání genetických zdrojů rostlin a mikroorganismů významných pro výživu a zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o genetických zdrojích rostlin a mikroorganismů), k provedení § 4 odst. 5, § 11 odst. 3, § 12 odst. 1, § 17 odst. 3 a § 19 odst. 4 zákona:

Čl. I

Vyhláška č. 458/2003 Sb., kterou se provádí zákon o genetických zdrojích rostlin a mikroorganismů, se mění takto:

1. V § 1 odst. 1 písmeno a) zní:

„a) střední vzdělání s maturitní zkouškou nebo vyšší odborné vzdělání v oboru zemědělství a lesnictví nebo ekologie a ochrana životního prostředí nebo řádně ukončené vysokoškolské vzdělání v oblasti zemědělských nebo přírodních věd,“.

2. V § 1 odst. 3 se slova „osoba, která je statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu“ nahrazují slovy „statutární orgán nebo jeho zástupce odpovědný za zabezpečení požadavků vyplývajících z § 11 až 20 zákona“.

3. V § 2 odst. 1 písm. c) se slova „uvedených v žádosti podle § 4 zákona“ nahrazují slovem „rostlin“.

4. V § 2 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno d), které zní:

„d) v případě genetických zdrojů mikroorganismů technické vybavení pro konzervaci pomocí kryoprezervace nebo lyofilizace. V případě, že genetický zdroj mikroorganismu nelze uchovat použitím kryoprezervace nebo lyofilizace, uvede žadatel v žádosti jiný způsob snížení jeho metabolické aktivity a doloží uložení sbírkové položky minimálně ve dvou oddělených nezávislých technických zařízeních. Jako záložní nezávislé zařízení může sloužit centrální laboratoř pověřené osoby nebo laboratoř jiné právnické osoby. V případě, že u genetického zdroje nelze snížit metabolickou aktivitu, uvede žadatel metodu jeho bezpečného uchování při běžné teplotě a příslušné technické zařízení.“.

5. V § 3 písm. d) se slovo „nájmu“ nahrazuje slovem „pachtu“ a slovo „nájemní“ se nahrazuje slovem „pachtovní“.

6. V § 4 odst. 1 se slovo „uživatelům“ nahrazuje slovy „právnickým nebo fyzickým osobám, kterým byl na základě žádosti vzorek genetického zdroje poskytnut (dále jen „příjemce“)“.

7. V § 4 odst. 2 se za slovo „předávaného“ vkládají slova „pověřené osobě do genové banky“ a slova „v genobance“ se zrušují.

8. V § 4 odst. 4 se slova „ , částí rostlin, nebo explantátů“ nahrazují slovy „nebo částí rostlin určených k rozmnožování nebo konzervaci, stromů nebo keřů“ a slova „posoudí pověřená osoba, zda bude poskytovat menší vzorek genetického zdroje rostlin nebo“ se zrušují.

9. V § 4 odst. 5 se slova „v genobance“ nahrazují slovy „pověřené osobě do genové banky“.

10. Poznámka pod čarou č. 2 zní:

„[2]) Vyhláška č. 129/2012 Sb., o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu, ve znění pozdějších předpisů.“.

11. V § 4 odst. 6 se slovo „Nelze-li“ nahrazuje slovy „Není-li možné“.

12. V § 4 odst. 7 se za slovo „rostlin“ vkládají slova „předávané ke konzervaci pověřené osobě do genové banky“.

13. V § 4 se doplňuje odstavec 8, který zní:

„(8) Semenné vzorky genetických zdrojů rost-

lin předávané ke konzervaci do zahraničí jako bezpečnostní duplikace jsou spolu s požadovanou dokumentací předávány prostřednictvím genové banky pověřené osoby.“.

14. § 5 až 11 včetně nadpisů znějí:

„§ 5

Velikost vzorku genetického zdroje mikroorganismu

Velikost vzorku genetického zdroje mikroorganismu poskytovaného účastníkem Národního programu pro potřeby dlouhodobého uchování písemně stanoví pověřená osoba podle aktuálního stavu genetického zdroje mikroorganismu tak, aby byl zajištěn původní genetický základ mikroorganismu, ze kterého jsou poskytovány vzorky genetických zdrojů mikroorganismů dalším účastníkům Národního programu a příjemcům.

§ 6

Rozsah údajů o genetickém zdroji

(1) V případě genetického zdroje rostlin předá účastník Národního programu pověřené osobě současně se vzorkem genetického zdroje tyto údaje o genetickém zdroji:

a) poskytnuté množství, klíčivost, hmotnost tisíce semen, typ kolekce pro uložení vzorku genetického zdroje,
b) pasportní údaje,
c) popisné údaje ve formátu podle klasifikátorů,
d) v případě genetického zdroje rostlin konzervovaného in situ nebo on farm místo výskytu nebo udržování tohoto genetického zdroje a údaje charakterizující lokalitu.

(2) V případě genetického zdroje mikroorganismu předá účastník Národního programu pověřené osobě současně se vzorkem genetického zdroje údaje o genetickém zdroji v rozsahu podle § 10.

Rozsah a způsob hodnocení genetických zdrojů

§ 7

Hodnocení genetických zdrojů rostlin

(1) Hodnocení genetických zdrojů rostlin se skládá z charakterizace, která slouží k jednoznačné identifikaci genetického zdroje rostlin, a z hodnocení hospodářských znaků.

(2) Hodnocení jednoletých, dvouletých a vytrvalých druhů genetických zdrojů rostlin konzervovaných ex situ se provádí v polních testech a laboratorních testech.

(3) Hodnocení genetických zdrojů rostlin konzervovaných in situ je analogické k hodnocení ex situ, vychází však z možností hodnocení na přírodním stanovišti. Návazným pravidelným monitorováním genetických zdrojů rostlin je kontrolován stav populace a případné ohrožení genetického zdroje rostlin.

(4) Hodnocení genetických zdrojů rostlin konzervovaných ex situ nebo in situ provádí účastník Národního programu, který v rámci Národního programu odpovídá za příslušnou druhovou kolekci genetického zdroje rostlin. V případě, že by účastník Národního programu nemohl provést hodnocení genetického zdroje rostlin konzervovaného in situ, může se souhlasem pověřené osoby zajistit jeho hodnocení jiným vhodným způsobem.

§ 8

Hodnocení genetických zdrojů mikroorganismů

(1) Hodnocení genetických zdrojů mikroorganismů obsahuje zejména jejich charakteristiku, která zahrnuje taxonomické zařazení organismu, morfologický popis, stanovení biologických, biochemických, molekulárně-genetických a technologických vlastností. Genetické zdroje mikroorganismů jsou charakterizovány pomocí testů požadovaných vlastností u prospěšných mikroorganismů, patogenity či virulence u škodlivých mikroorganismů a testů rezistence vůči chemickým nebo fyzikálním faktorům. Vitalita, homogenita a stabilita vlastností, pro které je genetický zdroj uchováván, je ověřována průběžně, především po dlouhodobé konzervaci a oživení, které probíhá podle plánu obnovy.

(2) Součástí hodnocení genetických zdrojů mikroorganismů je také seznam vědeckých publikací, které souvisí se sbírkovými položkami, dále národní a mezinárodní spolupráce, začlenění sbírky do mezinárodních organizací na ochranu biodiversity a evidence poskytnutých mikroorganismů.

Rozsah a způsob vedení dokumentace účastníkem Národního programu

§ 9

Genetické zdroje rostlin

(1) Dokumentace o genetických zdrojích rostlin, kterou vede v souladu s § 17 zákona účastník Národního programu, se skládá z

a) pasportních údajů,

b) popisných údajů,

c) údajů o konzervaci, pokud je účastník Národního programu pověřen dlouhodobým uchovávání genetického zdroje rostlin,

d) údajů o poskytnutých genetických zdrojích.

(2) Pasportní údaje obsahují informace jednoznačně identifikující každý genetický zdroj rostliny a obsahují také soupis podmínek stanovených poskytovatelem genetického zdroje, které se týkají způsobu využití tohoto zdroje a podmínek pro jeho poskytnutí dalšímu příjemci.

(3) Popisná část obsahuje výsledky hodnocení všech morfologických, biologických, hospodářských a biochemických znaků formou popisných deskriptorů. Popisné deskriptory jsou rodově nebo druhově specifické a definují způsob hodnocení projevu každého znaku. Soubor deskriptorů tvoří klasifikátor daného rodu nebo druhu. Pokud není klasifikátor k dispozici, připraví účastník Národního programu minimální seznam popisných deskriptorů. Účastník Národního programu zaznamenává údaje obsažené v popisné části též formou originálních metrických hodnot a tyto uchovává.

(4) Údaje o konzervaci genetického zdroje rostlin obsahují:

a) u semen konzervovaných v genové bance základní skladovací údaje o uloženém semenném vzorku genetického zdroje,

b) u vegetativně množených kolekcí genetických zdrojů rostlin v polní kolekci, kulturách in vitro nebo kryobance nezbytné informace o konzervovaném genetickém zdroji rostlin, jako je počet položek ve vzorku genetického zdroje, datum založení konzervace, datum regenerace a způsob konzervace.

(5) Údaje o poskytnutých genetických zdrojích obsahují pasportní a popisné údaje, údaje jednoznačně identifikující příjemce a způsob využití.

§ 10

Genetické zdroje mikroorganismů

(1) Dokumentace o genetickém zdroji mikroorganismu, kterou vede v souladu s § 17 zákona účastník Národního programu, se vede pro každou položku ve sbírce genetických zdrojů mikroorganismů.

(2) Dokumentace genetického zdroje mikroorganismu obsahuje tyto údaje:

a) evidenční označení sbírky,

b) evidenční číslo sbírkového kmene,

c) platné vědecké jméno druhu, případně jméno vnitrodruhové kategorie poddruh, varieta, forma specialis, rasa,

d) geografický původ, lokalita, substrát, hostitel,

e) údaje o izolaci, taxonomickém zařazení a zařazení do sbírky,

f) podmínky kultivace,

g) způsob a místo konzervace nebo uchování,

h) historie kmene, zejména číslo kmene v jiných sbírkách, změna taxonomického zařazení,

i) manipulace s kmenem, zejména datum poslední obnovy a datum inventarizace,

j) soupis podmínek stanovených poskytovatelem genetického zdroje, které se týkají způsobu využití tohoto zdroje a podmínek pro jeho poskytnutí dalšímu příjemci,

k) údaje o poskytnutých genetických zdrojích včetně údajů jednoznačně identifikujících příjemce a způsob využití.

(3) Účastník Národního programu eviduje další informace vymezující a charakterizující daný kmen mikroorganismu.

§ 11

Velikost vzorku genetického zdroje rostlin poskytovaného pro účely šlechtění, výzkumu a vzdělávání

(1) Velikost vzorku genetického zdroje generativně množených rostlin poskytovaného příjemci je 30 až 50 klíčivých semen v závislosti na biologických vlastnostech daného druhu.

(2) U vegetativně množených druhů je velikost jednoho vzorku genetického zdroje v rozmezí 3 až 10 regenerujících částí, jak je pro specifické druhy rostlin uvedeno v příloze č. 4 k této vyhlášce.

(3) Jeden příjemce obdrží během jednoho kalendářního roku od pověřené osoby nebo účastníka Národního programu nejvýše

a) 30 vzorků genetických zdrojů u generativně množených druhů,

b) 10 vzorků genetických zdrojů u vegetativně množených druhů.

15. Za § 11 se vkládá nový § 11a, který včetně nadpisu zní:

„§ 11a

Velikost vzorku genetického zdroje mikroorganismu poskytovaného pro účely šlechtění, výzkumu a vzdělávání

Stanovení počtu a velikosti vzorku genetického zdroje mikroorganismu poskytovaného účastníkem Národního programu příjemcům provádí vedoucí nebo kurátor sbírky. Velikost vzorku je závislá na druhu uchovávaného genetického zdroje, aktuálním stavu sbírkové položky a technických možnostech vlastníka genetického zdroje.“.

16. Přílohy č. 1 až 4 znějí:

„Příloha č. 1 k vyhlášce č. 458/2003 Sb.

Velikost semenného vzorku genetického zdroje rostlin předávaného pro dlouhodobé uchování pověřené osobě do genové banky (počty klíčivých semen v tisících)

Druh, skupina druhů	Charakter množení	Typ kolekce	
		aktivní	základní
Standard 1	samosprašné	6	4
Standard 2	cizosprašné	12	8
Chřest (*Asparagus* L.)	cizosprašné, dvoudomé	0,5	0,5
Konopí seté (*Cannabis sativa* L.)	cizosprašné	6	4
Pískavice (*Trigonella* L.)	cizosprašné	4	3
Trávy - plané druhy	převážně cizosprašné	3	1
Trávy - okrasné druhy jednoleté	převážně cizosprašné	9	7
Vičenec (*Onobrychis* L.), lupina (*Lupinus* L.), bob (*Vicia faba* L.), fazol (*Phaseolus* L.), vikev (*Vicia* L.), hrách (*Pisum* L.), hrachor (*Lathyrus* L.)	samosprašné i cizosprašné	3	2
Plané příbuzné druhy kulturních rostlin	převážně cizosprašné	1	1

Příloha č. 2 k vyhlášce č. 458/2003 Sb.

Minimální velikost vzorku vegetativně rozmnožovaného genetického zdroje rostlin pro potřeby regenerace a konzervace (počty v kusech)

Druh, skupina druhů	Biologický charakter vzorků	Počet
Brambor (*Solanum tuberosum* L.)	tuberizující rostliny *in vitro*	6
Cibule (*Allium cepa* L.)	cibule	6
Česnek (*Allium sativum* L.)	cibule	20
Dosna (*Canna* L.)	oddenky s 2 - 3 očky	15
Chmel (*Humulus lupulus* L.)	rostliny	8
Jahodník (*Fragaria* L.)	sazenice	10
Jiřinka (*Dahlia* Cav.)	rostliny	5
Křen (*Armoracia* G. M. et Sch.)	rostliny	5
Lékořice (*Glycyrrhiza* L.)	rostliny	5
Mečík (*Gladiolus* L.)	hlíza	20
Okrasné dřeviny	sazenice	3
Okrasné traviny vytrvalé	rostliny	2-5
Ovocné dřeviny	stromky, keře	5
Réva vinná (*Vitis vinifera* L.)	keře	7
Reveň (*Rheum* L.)	rostliny	5
Řebříček (*Achillea* L.)	rostliny	5
Tulipán (*Tulipa* L.)	cibule	30
Kosatec (*Iris* L.)	rostliny	5
Pivoňka (*Paeonia* L.)	rostliny	5
Denivka (*Hemerocallis* L.)	rostliny	5

Příloha č. 3 k vyhlášce č. 458/2003 Sb.

Minimální požadavky na klíčivost a čistotu semenných vzorků u specifických druhů a skupin genetických zdrojů rostlin předávaných pro konzervaci pověřené osobě do genové banky

Druh, skupina druhů	Přípustná minimální klíčivost (%)	Přípustná minimální čistota osiva (%)
Plané příbuzné druhy kulturních rostlin - sběry	40	90
Trávy - okrasné jednoleté (druhy s dlouze osinatými a ochmýřenými obilkami)	70	70
Čeleď *Fabaceae*	85 (včetně tvrdých semen)	98
Svazenka (*Phacelia* Juss.)	85 (včetně tvrdých semen)	98
Aromatické, kořeninové a léčivé rostliny	65	90

Příloha č. 4 k vyhlášce č. 458/2003 Sb.

Minimální velikost vzorků vegetativně množených druhů genetických zdrojů rostlin poskytovaných příjemcům

Druh, skupina druhů	Biologický charakter poskytovaných vzorků	Počet
Brambor (*Solanum tuberosum* L.)	*in vitro* rostliny	5
Cibuloviny obecně	cibule	5
Chmel (*Humulus lupulus* L.)	sádě	3
Jahodník (*Fragaria* L.)	sazenice	3
Léčivé a kořeninové rostliny	rostliny	3-10
Okrasné dřeviny obecně	rouby	3
Okrasné rostliny	hlízy, cibule, sazenice	3
Okrasné traviny	regenerující části	3
Ovocné dřeviny obecně	rouby	3
Réva vinná (*Vitis vinifera* L.)	očka	10

“.

Čl. II

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. srpna 2017.

Ministr:

Ing. **Jurečka** v. r.